

Okuyucu Mektupları / *Reader Letters*

Sevgili Furuzan Olşen Teyzeme

To My Dear Aunt Furuzan Olşen

Şemsa Olşen Güzeldere*

Öz

ODTÜ Kütüphanesi kurucularından Furuzan Olşen'in vefatı nedeniyle kaleme alınan anı yazısında meslektaşımızın mesleki hayatı ve özverili çalışmaları anlatılmakta aynı zamanda ODTÜ Kütüphanesi'nin yakın tarihine ışık tutulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: *Furuzan Olşen; ODTÜ Kütüphanesi*

Abstract

Written due to the decease of Furuzan Olşen, one of the founders of METU Library, the memoir recounts the professional biography and devoted works of our colleague while shedding light on the recent history of METU Library.

Keywords: *Furuzan Olşen; METU Library*

Furuzan Olşen hanımefendiyi, ben 12 yaşındayken tanıdım. Annemin, iki ağabeyimin ölümü ve ardından yaşanan büyük maddi sıkıntılar babamı çok yıpratmıştı. Bir gün, evin önünde arkadaşarımla oynarken mavi renkli büyük bir Ford marka araba durdu ve içinden açık mavi elbiseli bir hanımefendi indi. Hepimiz hayran hayran arabadan inen

* Uzman, ODTÜ Kütüphanesi. e-posta: semsa@metu.edu.tr

zarif ve şık hanımefendiye bakakalmıştık. Hafif bir gülümseme ve yumuşacık bir ses tonuyla: “Hanginiz Şemsa’sınız?” deyişini dün gibi hatırlıyorum. O gün, kaderimin yeniden yazıldığı gündü. Ben, Furuzan hanımefendi ile tanıştığım günü, dünyaya yeniden geldiğim gün olarak sayıyorum. Evimize geldiğinde: “Benim kızım olur musun?” demişti. Ben de hiç tereddüt etmeden: “Olurum” demiştim. Bir sonraki gün, babam beni, içinde birkaç giysinin olduğu küçük bir çanta ile Furuzan hanımefendinin evine götürüp bırakmıştı. Artık ben Furuzan hanımefendinin kızıydım. O hiç evlenmemişti. Annesine çok düşkün ve mesleğine aşık bir kişi olduğundan evliliği pek düşünmemişti. Onunla tanıştığımda daha yeni emekli olmuştu.

Furuzan hanımefendi, 1946 yılında Ankara Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü’nden mezun olmuştu. Yaklaşık 8 yıl Ankara Kız Lisesi’nde İngilizce öğretmeni ve idareci olarak görev yapmıştı.

Daha sonra Ford bursu ile Illinois Üniversitesi’nde Kütüphanecilik üzerine yüksek lisans eğitimi görmüş ve birbuçuk yıl Illinois Üniversitesi Kütüphanesi’nde çalışmıştı. Türkiye’ye döndükten sonra Ekim 1957 tarihinde ODTÜ Kütüphanesi’ni kurmak üzere göreve başlamıştı. 1959 yılında Illinois Üniversitesi Kütüphanesi’ne tekrar gitmiş ve yeni kurulan kütüphanenin ihtiyaçları konusunda tecrübe kazanmak üzere 2 yıl süre ile orada kalmıştı. 1961 yılında Türkiye’ye dönerek Kütüphane’deki görevinin başına geçmişti.

24 yıl ODTÜ Kütüphanesi’nde büyük bir şevkle, heyecanla çalışmış ve bitmeyen bir aşkla kütüphaneye bağlanmıştı. Mesleğine ve Kütüphaneye duyduğu aşk ve verdiği emek çok büyüktür. Mimar Sayın Behruz Çinici Bey ile kütüphane binasının çizimleri sırasında gece gündüz demeden birlikte çalışmışlardır. Ortaya çıkan bina öyle bir binaydı ki; 1973 yılında mimarlıkla ilgili Bauen + Wohnen adlı Alman dergisinin 10. sayısının kapağında ve içinde ODTÜ Kütüphanesi, Avrupa standartlarında, Orta Doğu’nun en önemli kütüphane binalarından biri olarak tanıtıldı. Ayrıca Furuzan hanımefendinin döneminde ODTÜ Kütüphanesi çok önemli olaylara tanık olmuştur. 1965 yılında Hindistan Sefiri, 19 Nisan 1966 tarihinde Winston Churchill Kitaplığı’nın bağışlanması nedeniyle gelen İngiltere Dışişleri Bakanı, 1975 yılında Irak Kültür Bakanı, Fransa’dan Sorbon Üniversitesi Rektörü, Ocak 1976’da Alman Sefiri, 4 Mayıs 1978’de IFLA Komite Üyeleri gibi birçok önemli kişiyi ODTÜ Kütüphanesi’nde ağırlayan Furuzan hanımefendi, gururla kurduğu kütüphaneyi gezdirmiş ve tanıtmıştır. O dönemin Rektörü Sayın Prof. Dr. Kemal Kurdaş’ın ve Furuzan hanımefendinin yoğun çabaları sayesinde yurt dışından kütüphaneye büyük maddi yardım ve kitap/dergi bağışlarının yapıldığı herkes tarafından bilinen bir gerçektir.

Furuzan hanımefendi, emekli olduktan sonrada, meslektaşları ve çalışma arkadaşları ile görüşmeye devam etti. Evinde misafir ağırlamaktan çok keyif alırdı. Çocukluğum Furuzan hanımefendinin anlattığı ODTÜ Kütüphanesi anılarıyla geçti. Furuzan hanımefendinin yüzlerce insana emeği geçmiştir. Ancak hiçbir zaman, yaptığı yardım ve iyiliklerden bahsetmemiştir. Benim dışımda, okuttuğu öğrenciler, parasız verdiği İngilizce dersler ve bu sayede sınıflarını geçen birçok çocuk... aklıma gelmeyen daha nice hayır sever davranışlarına tanık oldum.

Furuzan hanımefendiyi seven dostları, son gününe kadar onu yalnız bırakmadılar. O dönem ODTÜ Kütüphanesi'nde yarı zamanlı çalışmış ve şimdi çok önemli noktalarda görev alan öğrenciler, üniversitedeki hocalar, kütüphane personeli ve diğer can dostları Furuzan hanımefendiyi sık sık aramışlar ve ziyaretine gitmişlerdir.

Furuzan hanımefendi, öğretmeyi, insan yetiştirmeyi çok severdi. Eli bol, gönlü insan sevgisiyle dolu bir insandı. Otorite sahibi ve bir o kadar da yufka yürekli bir hanımefendiydi. Dürüslük, onun için olmazsa olmazlardandı. Yalanı asla sevmez ve yalan söyleyeni de hayatta affetmezdi.

Ben evleninceye kadar, Furuzan hanımefendiyle birlikte sıcak ve huzur dolu bir evde yaşadık. O'nun benim üzerimdeki emeği bir annenin/babanın çocuğuna verdiği emekten çok daha fazladır. Bu nedenle O'nun hakkını hiçbir şekilde ödemem mümkün değildir. Bana vasiyet ettiği gibi "iyi ve yararlı bir insan olmak", "iyi bir kütüphaneci olmak" yolunda ilerleyerek Furuzan Olşen hanımefendiye layık olmaya çalışacağım.

Huzur içinde yat. Mekânın Cennet olsun canım teyzeciğim.

